

INFORMACIJA APIE BAUDŽIAMĄJĄ ATSAKOMYBĘ UŽ KORUPCINIO POBŪDŽIO VEIKSMUS

Korupcija - valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens tiesioginis ar netiesioginis siekimas, reikalavimas arba priėmimas turtinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, paslaugos, pažado, privilegijos) sau ar kitam asmeniui už atlikimą arba neatlikimą veiksmų pagal einamas pareigas, taip pat valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens veiksmai arba neveikimas siekiant, reikalaujant turtinės ar kitokios asmeninės naudos sau arba kitam asmeniui ar šią naudą priimant, taip pat tiesioginis ar netiesioginis siūlymas ar suteikimas valstybės tarnautojui, jam prilygintam asmeniui turtinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, paslaugos, pažado, privilegijos) už atlikimą arba neatlikimą veiksmų pagal valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens einamas pareigas, taip pat tarpininkavimas darant šioje dalyje nurodytas veikas.

Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos – kyšininkavimas, tarpininkavimas, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudos: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.

Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse (Žin., 2000, Nr. 89-2741) (toliau – BK) nustatyta atsakomybė už šias korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas: kyšininkavimą (BK 225 str.), tarpininko kyšininkavimą (BK 226 str.), papirkimą (BK 227 str.), piktnaudžiavimą tarnybine padėtimi (BK 228 str.), tarnybos pareigų neatlikimą (BK 229 str.) ir kitas Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo (Žin. 2002, Nr.57-2297) 2 straipsnio antroje dalyje įvardytas nusikalstamas veikas, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti, užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.

Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme nurodyta, kokios veiklos laikomos korupcinio pobūdžio nusikalstamomis veikomis: kyšininkavimas, tarpininko kyšininkavimas, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudos: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą

Padarius korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką gali kilti baudžiamoji atsakomybė. Priklausomai nuo padarytos nusikalstamos veikos pobūdžio ir masto, padaryta nusikalstama veika gali būti perkvalifikuojama kaip nusikaltimas, kurį padarę asmenys laikomi turinčiais teistumą, arba kaip baudžiamasis nusižengimas. Už korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas baudžiama teisės dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla atėmimu, bauda, laisvės apribojimu arba laisvės atėmimo bausme, kuri gali siekti net iki 10 metų.

225 straipsnis. Kyšininkavimas

1. Valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo, savo ar kitų naudai tiesiogiai ar netiesiogiai pats ar per tarpininką pažadėjęs ar susitaręs priimti kyšį arba reikalavęs ar provokavęs duoti kyšį, arba priėmęs kyšį už teisėtą veikimą ar neveikimą vykdant įgaliojimus,

baudžiamas bauda arba areštu, arba laisvės atėmimu iki penkerių metų.

2. Valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo, savo ar kitų naudai tiesiogiai ar netiesiogiai pats ar per tarpininką pažadėjęs ar susitaręs priimti kyšį arba reikalavęs ar provokavęs duoti kyšį, arba priėmęs kyšį už neteisėtą veikimą ar neveikimą vykdant įgaliojimus,

baudžiamas bauda arba laisvės atėmimu iki septynerių metų.

3. Valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo, savo ar kitų naudai tiesiogiai ar netiesiogiai pats ar per tarpininką pažadėjęs ar susitaręs priimti arba reikalavęs ar provokavęs duoti, arba priėmęs didesnės negu 250 MGL vertės kyšį už teisėtą ar neteisėtą veikimą ar neveikimą vykdant įgaliojimus,

baudžiamas laisvės atėmimu nuo dvejų iki aštuonerių metų.

4. Valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo, savo ar kitų naudai tiesiogiai ar netiesiogiai pats ar per tarpininką pažadėjęs ar susitaręs priimti arba reikalavęs ar provokavęs duoti, arba priėmęs mažesnės negu 1 MGL vertės kyšį už teisėtą ar neteisėtą veikimą ar neveikimą vykdant įgaliojimus, padarė baudžiamąjį nusižengimą ir

baudžiamas bauda arba areštu.

5. Valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo atsako pagal šį kodeksą už pažadą ar susitarimą priimti kyšį arba reikalavimą ar provokavimą duoti kyšį, arba kyšio priėmimą tiek už konkretų veikimą ar neveikimą vykdant įgaliojimus, tiek ir už išimtinę padėtį ar palankumą.

6. Už šiame straipsnyje numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.

226 straipsnis. Prekyba poveikiu

1. Tas, kas siekdamas, kad asmuo, pasinaudodamas savo visuomenine padėtimi, tarnyba, įgaliojimais, giminyste, pažintimis ar kita tikėtina įtaka valstybės ar savivaldybės institucijai ar įstaigai, tarptautinei viešajai organizacijai, jų valstybės tarnautojui ar jam prilygintam asmeniui, paveiktą atitinkamą instituciją, įstaigą ar organizaciją, valstybės tarnautoją ar jam prilygintą asmenį, kad šie teisėtai ar neteisėtai veiktų ar neveiktų vykdydami įgaliojimus, jam ar trečiajam asmeniui tiesiogiai arba netiesiogiai pats ar per tarpininką pasiūlė, pažadėjo ar susitarė duoti arba davė kyšį,

baudžiamas bauda arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki ketverių metų.

2. Tas, kas pasinaudodamas savo visuomenine padėtimi, tarnyba, įgaliojimais, giminyste, pažintimis ar kita tikėtina arba tariama įtaka valstybės ar savivaldybės institucijai ar įstaigai, tarptautinei viešajai organizacijai, jų valstybės tarnautojui ar jam prilygintam asmeniui savo ar kitų asmenų naudai tiesiogiai arba netiesiogiai pats ar per tarpininką pažadėjo ar susitarė priimti kyšį arba reikalavo ar provokavo duoti kyšį, arba priėmė kyšį, pažadėjęs paveikti atitinkamą instituciją, įstaigą ar organizaciją, valstybės tarnautoją ar jam prilygintą asmenį, kad šie teisėtai ar neteisėtai veiktų ar neveiktų vykdydami įgaliojimus,

baudžiamas bauda arba areštu, arba laisvės atėmimu iki penkerių metų.

3. Tas, kas padarė šio straipsnio 1 dalyje numatytus veiksmus, tiesiogiai arba netiesiogiai pats ar per tarpininką pasiūlęs, pažadėjęs ar susitaręs duoti arba davęs didesnės negu 250 MGL vertės kyšį,

baudžiamas bauda arba laisvės atėmimu iki septynerių metų.

4. Tas, kas padarė šio straipsnio 2 dalyje numatytus veiksmus, tiesiogiai arba netiesiogiai pats ar per tarpininką pažadėjęs ar susitaręs priimti arba reikalavęs ar provokavęs duoti, arba priėmęs didesnės negu 250 MGL vertės kyšį,

baudžiamas laisvės atėmimu nuo dvejų iki aštuonerių metų.

5. Tas, kas padarė šio straipsnio 1 ar 2 dalyje numatytus veiksmus, tiesiogiai arba netiesiogiai pats ar per tarpininką pasiūlęs, pažadėjęs ar susitaręs duoti arba davęs, arba pažadėjęs ar susitaręs priimti, arba reikalavęs ar provokavęs duoti, arba priėmęs mažesnės negu 1 MGL vertės kyšį, padarė baudžiamąjį nusižengimą ir

baudžiamas bauda arba laisvės apribojimu, arba areštu.

6. Asmuo, kuris padarė šio straipsnio 1, 3 ar 5 dalyje numatytą veiką, atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės, jeigu kyšio iš jo buvo reikalaujama ar provokuojama duoti kyšį ir jis, tiesiogiai arba netiesiogiai pats ar per tarpininką pasiūlęs ar pažadėjęs duoti arba davęs kyšį, per įmanomai trumpiausią laiką, bet ne vėliau negu iki jo pripažinimo įtariamuoju, savanoriškai apie tai pranešė teisėsaugos institucijai, taip pat atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės, jeigu kyšį jis pažadėjo duoti ar davė su teisėsaugos institucijos žinia.

7. Šio straipsnio 6 dalis netaikoma asmeniui, kuris tiesiogiai arba netiesiogiai pats ar per tarpininką pasiūlė ar pažadėjo duoti arba davė kyšį šio kodekso 230 straipsnio 2 dalyje nurodytam asmeniui.

8. Už šio straipsnio 1, 2, 3, 4 ir 5 dalyse numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.

227 straipsnis. Papirkimas

1. Tas, kas tiesiogiai arba netiesiogiai pats ar per tarpininką pasiūlė, pažadėjo ar susitarė duoti arba davė kyšį valstybės tarnautojui ar jam prilygintam asmeniui arba trečiajam asmeniui už pageidaujamą valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens teisėtą veikimą ar neveikimą vykdant įgaliojimus,

baudžiamas bauda arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki ketverių metų.

2. Tas, kas tiesiogiai arba netiesiogiai pats ar per tarpininką pasiūlė, pažadėjo ar susitarė duoti arba davė kyšį valstybės tarnautojui ar jam prilygintam asmeniui arba trečiajam asmeniui už pageidaujamą valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens neteisėtą veikimą ar neveikimą vykdant įgaliojimus,

baudžiamas bauda arba areštu, arba laisvės atėmimu iki penkerių metų.

3. Tas, kas padarė šio straipsnio 1 ar 2 dalyje numatytus veiksmus, tiesiogiai arba netiesiogiai pats ar per tarpininką pasiūlęs, pažadėjęs ar susitaręs duoti arba davęs didesnės negu 250 MGL vertės kyšį,

baudžiamas bauda arba laisvės atėmimu iki septynerių metų.

4. Tas, kas padarė šio straipsnio 1 ar 2 dalyje numatytus veiksmus, tiesiogiai arba netiesiogiai pats ar per tarpininką pasiūlęs, pažadėjęs ar susitaręs duoti arba davęs mažesnės negu 1 MGL vertės kyšį, padarė baudžiamąjį nusižengimą ir

baudžiamas bauda arba laisvės apribojimu, arba areštu.

5. Asmuo, padaręs šio straipsnio 1, 2, 3 ar 4 dalyje numatytus veiksmus, atsako pagal šį kodeksą už siekimą kyšiu tiek valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens konkretaus veikimo ar neveikimo vykdant įgaliojimus, tiek ir išimtinės padėties arba šio asmens palankumo, nepaisant to, kaip jo veiksmus suprato valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo.

6. Asmuo atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės už papirkimą, jeigu kyšio iš jo buvo reikalaujama ar provokuojama duoti kyšį ir jis, tiesiogiai arba netiesiogiai pats ar per tarpininką pasiūlęs ar pažadėjęs duoti arba davęs kyšį, per įmanomai trumpiausią laiką, bet ne vėliau negu iki jo pripažinimo įtariamuoju, savanoriškai apie tai pranešė teisėsaugos institucijai, taip pat jeigu kyšį jis pažadėjo duoti ar davė su teisėsaugos institucijos žinia.

7. Šio straipsnio 6 dalis netaikoma asmeniui, kuris tiesiogiai arba netiesiogiai pats ar per tarpininką pasiūlė ar pažadėjo duoti arba davė kyšį šio kodekso 230 straipsnio 2 dalyje nurodytam asmeniui.

8. Už šio straipsnio 1, 2, 3 ir 4 dalyse numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.

228 straipsnis. Piktnaudžiavimas

1. Valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo, piktnaudžiaavęs tarnybine padėtimi arba viršijęs įgaliojimus, jeigu dėl to didelės žalos patyrė valstybė, Europos Sąjunga, tarptautinė viešoji organizacija, juridinis ar fizinis asmuo,

baudžiamas bauda arba areštu, arba laisvės atėmimu iki penkerių metų.

2. Tas, kas padarė šio straipsnio 1 dalyje numatytą veiką siekdamas turtinės ar kitokios asmeninės naudos, jeigu nebuvo kyšininkavimo požymių,

baudžiamas bauda arba laisvės atėmimu iki septynerių metų.

3. Už šiame straipsnyje numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.

228¹ straipsnis. Neteisėtas teisių į daiktą įregistravimas

Valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo, kuris atlikdamas registratoriaus funkcijas viešame registre neteisėtai įregistravo teises į daiktą,

baudžiamas bauda arba areštu, arba laisvės atėmimu iki penkerių metų.

229 straipsnis. Tarnybos pareigų neatlikimas

Valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo, dėl neatsargumo neatlikęs savo pareigų ar jas netinkamai atlikęs, jeigu dėl to valstybė, Europos Sąjunga, tarptautinė viešoji organizacija, juridinis ar fizinis asmuo patyrė didelės žalos,

baudžiamas bauda arba areštu, arba laisvės atėmimu iki dvejų metų.